

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre 1 frt 25 kr.
Félévre 2 „ 50 „
Egész évre 5 „

Megjelenik minden szerdán
és szombaton.

Egyes szám ára 7 kr.

Hirdetéseket felvesz s rendkívül
olcsó áron közöl a kiadóhivatal.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSÉG

és

KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-u. 45. sz.
a Wagner és Szélnyi (ez-
előtt Gedeon és Tsa) nyom-
dája. Ide küldendők a lap
szellemi részét illető köz-
lemények, valamint az
előfizetési díjak, hirde-
tések, nyiltterek és rek-
lamációk.

POLITIKAI LAP. A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes példányok Groszman J. antiquar-fizletében, Falkenstein S. dohánytőzsdéjében, Hesz Jenő, Gubás F., Groszmann J. és Nagy Lajos fűszerkereskedésében kaphatók.

A reformáció ünnepe.

Miskolcz város protestáns hitfeleke-
zetei nagy lelki örömmel és szent lel-
kesedéssel ünnepelték meg mult vasár-
nap a reformáció 380-ik évfordulóját.

A miskolczi ág. evang. egyház tem-
ploma felszentelésének 100-ik évforduló-
ját is e napon ünnepelte, tehát kettős
ünnepet ült, a mikor is Zelenka Pál
püspök remek egyházi beszédben mélt-
tatta a kettős ünnep nagy jelentőségét.
Az ev. ref. egyház két templomában:
az avasi templomban Nagy Ignác lel-
kész, a kossuth-utcai templomban Tóth
Béla segéd-lelkész lélekemelő egyházi
beszédeket mondtak a nagy és világ-
történeti fontossággal bíró esemény em-
lékére.

Október 31-ike az a nap, a mikor
Luther Márton a wittenbergi vártem-
plom ajtajára kiszögezte azt a híres 95
tételt, a melynek eredménye a *refor-
máció* lón.

Magának e nap vallási és egyházi
jelentőségének fejtegetése kívül esik egy
politikai lap keretén. Mi ezeket nem is
fejtegetjük. Mi e napnak nem vallásos,
nem egyházi vonatkozásával kívánunk e
helyen foglalkozni, hanem foglalkozunk
azzal a megbecsülhetetlen áldással, a
mely e jótékony nap sugaraiból *társad-
almi életünkre* kiáradt.

Mind az, amit a haladó kor az em-
beriség boldogítására nap-nap után, mint
új és eddig ismeretlen eszközt napfényre
hoz, mind az ezzel a nappal, a refor-
mációban megjelent új világgal van
okozati összefüggésben.

De különösen két tér az, a melyen
a reformáció életadó igazságai nemcsak
a szorosán vett protestáns egyházakra,
hanem az egész emberiségre kiáradó
jótékony hatást gyakoroltak.

Mind a két téren a szabadság felsé-
ges elvének megvalósítója volt a pro-
testáns új világnézet, éppen azért meg-
érdemli ez a nap, hogy a szabadelvűség
minden igaz barátja kegyelettel gondoljon
e napra s hálás szívvvel üljön meg évfor-
dulóját.

Ha e reformáció korát megelőző po-
litikai viszonyok szemléletébe mélyedünk,
hiában keressük az ember belső lénye-
géhez tartozó szabadság elvét a népek
és egyes emberek életében. A Krisztus
által fennen hangoztatott „szereket” az
évszázadok folyamán teljesen kiveszett
az emberi fogalmak közül s helyét a

zarnokság, a kegyetlen hódítási vágy
és erőszakos megigázásra való törekvés
foglalta el.

A keresztyén középkor politikai rend-
szere, — a mely a hűbériség és jobbágy-
ság szomorú emlékü szavaiban találja
meg a maga legjellemzőbb kifejezését —
semmivel sem volt sem jobb, sem ál-
dásosabb az ó-kor rabszolgai intéz-
ményénél.

Azoknak a vaspántoknak, a melyek
a nemzetek életét mintegy békóba szo-
ritották, első tördelője a reformációban
új életre kelt *szabadság* elve volt. A
reformáció visszahelyezkedvén a Krisztus
által eredetileg — s örök időkre —
megvetett fundamentumra, kimutatta,
hogy az emberek és népek életében az
erősebb elnyomó hatalmának nincsen
isteni jogosultsága; hogy az egész hű-
béri intézmény ellentétben van az Isten
által számunkra adott szabadsággal és
függetlenséggel. És ennek mindjárt a
reformáció első korszakában meglett a
maga áldásos következménye úgy az
egyes emberek magán-, mint egész nem-
zetek közéletében.

És a mit a protestantizmus szabad-
elvűsége az első rohammal le nem tudott
rontani, az ellen folyton meg-megújuló
ostromot indított s a közszabadság fel-
séges ügyét Európa minden országában,
a hova csak be tudott hatolni, ma már
diadalra segitette.

Rut hálátlanság volna, ha e napon
eszünkbe nem jutna, hogy szeretett
magyar hazánk függetlenségeért is mennyi
nemes harcot folytatott a reformációban
megjelent új életelv, elannyira, hogy *ha
a reformáció be nem jött volna hazánkba,
ma a magyar államnak még csak hire
se volna már* s arra a sorsra jutottunk
volna, a melyben sinlődnek az osztrák
örökös tartományok, a melyekből a
protestantizmust s vele együtt az állami
és nemzeti különállás legparányibb gyö-
kérzalát is kiirtotta a Habsburg-ház
családi politikája.

De nemcsak politikai szabadságának
kivívása, fentartása és biztosítása tekin-
tetében van az emberiség örök hálára
kötelezve a reformáció iránt, hanem még
sokkalta áldásosabb a protestáns elv
hatása lelki életünkre, szellemi szabad-
ságunk- és függetlenségünkre.

Arról a legdicsebb szabadságról, a
melyet a vallásos élet terén nyitott meg
számunkra, e helyen nem is emlékezve,
csak azokról az áldásokról emlékezünk

meg futólag, a melyeket a tudomány
felszabadításának köszön az emberiség.

A reformáció előtt tudományról —
a szónak mai fenséges jelentésében alig
lehetett szó. Nem, mert a tudományok-
nak nem volt meg a saját céljuk, ha-
nem csak arra voltak szorítva, hogy az
egyházi tant igazolják. Ismeretes az a
latin mondás: „*Philosophia ancilla the-
ologiae*” — a bölcsészet a theologia
szolgálója.

A reformatio nagyot fordított a köz-
gondolkodás szekerének rudján. A felsza-
badult szellem visszaköveteli elrabolt
jogait s a teremtés régóta nem élvezett
gyökerétől fellelkesülten hozta létre egy-
más után csodásabbnál csodásabb alko-
tásait.

Jusson csak eszünkbe, mily parányi
volt a tudományok épülete a reformáció
előtt és elszédülünk, ha szemünket egye-
nesen mostani palotájának csucsára
emeljük!

Mi egészen más világban élünk, mint
a minőben a mi atyáink éltek. Különö-
sen az utolsó század vívmányai ragad-
ják bámulatra az embert

Avagy nem bámulatos-e, hogy nap-
jainkban tér és idő korlátai csaknem
egészen megsemmisültek. A gőz- és
villám szárnyain repülünk városról-vá-
rosra, országról-országra hihetetlen rö-
vid idő alatt; sőt a villámot, a mely-
nek a régi emberek csak pusztító, rémes
hatalmát ismerték, gondolatunknak, be-
szédünknek, sőt kényelmünknek engedelm-
es eszközévé tettük már és ki tudja, mi
minden csodás felfedezés várhat reánk
minden felvirradó új nappal.

És hogy ez így van, azt a reforma-
cióban új életre támadt szabad vizsgáló-
dás elvének köszönhetjük. E nélkül az
elv nélkül a mai emberiség már élni
sem tudna, már élni sem akarna.

A reformatio történelmi tényének ál-
dásaiban illetéknéppen nem csupán a
protestáns egyházak hívei részesültek,
hanem velük együtt osztozkodik azokban
minden ember, még az is, a ki minden
szabadságnak esküdt ellensége.

Méltó azért, hogy ezen az emlékeze-
tes napon, *a szabadelvűség születése nap-
ján*, a szabadelvűségnek minden igaz
bajnoka hálás kegyelettel gondoljon
vissza azokra a látszólag szegény, de
következményeikben csodatevő jelensé-
gekre, a melyek a lefolyt 380 esztendő
alatt újjászülték a népeket és államokat.

Városi költségvetés.

Miskolcz város képviselői stülete e havi rendes közgyűlése napirendjének tárgyai között kétségtelenül legfontosabb a város jövő esztendei költségelőirányzata, mert az azonfelül, hogy hű tükre a város anyagi erejének és célba vett gazdasági törekvéseinek, amit megfigyelni kétségkívül érdekes dolog, érinti egyszersmind az adófizető polgárok érdekeit, nem lévén ugyanis ezekre nézve közömbös, hogy mekkora hányada lesz fedezendő községi pótdadó czimen.

A városi költségvetési vitáknak rendszerint alig is van egyéb olyan tárgya, mely a közérdeklődést annyira magára tudná vonni, mint az, hogy mekkora perccenttel kell még megtoldaniok az adófizető polgárok a város érdekében azt az adót, amit az állam részére fizetnek.

Hát Miskolcz 1898-ik évi költségelőirányzata abban a formában, amint azt *Kóris Kálmán* városi főpénztárnok és *Szombathy László* számvevő megszerkesztette, 99'864 frt 91 kr. fedezetlen hiány mutatkozik, amely összeget a város nem fedezhet bevételeiből, hanem kénytelen ezzel polgárait megterhelni. Ez az összeg pedig 43%-os pótdadónak felel meg.

A pótdadó perccentje elég magas, különösen ha meggondoljuk, hogy kulturális célok tekintetében — dacára az e téren történt haladásnak — még mindég nem áldozhatunk annyit, amennyit a város szellemi haladása megkövetel. Ha minden égető szükségleteinket ki akarnánk elégíteni, ki tudja milyen magasra emelkednék akkor a pótdadó perccentje?

A pénzügyi bizottság és a városi tanács kevés módosítással elfogadta a költségelőirányzatot. Azonban a városi közgyűlés feladata lesz beható tanácskozás után véglegesen megállapítani az egyes kiadási tételeket s meghatározni a pótdadó nagyságát.

Mi ebből az alkalomból időszerűnek tartjuk, hogy egynéhány adatot bemutassunk összehasonlításképen *Pozsony* és *Temesvár* városok jövő évi költségelőirányzatából.

Legelső sorban is konstatáljuk, hogy ugy *Temesvárott*, mint *Pozsonyban* jóval *kisebb* pótdadóval terhelik meg a polgárságot, mint *Miskolczon*. Az előirányzat szerint *Temesvárott* 135'000 frt 30%-os, *Pozsonyban* pedig 161'699 frt 24 kv. 34%-os községi pótlékból lesz fedezendő.

Pozsony lakossága meghaladja a 68'000 lélekszámot. *Temesváré* pedig 40'690-et.

Pozsonyban a kiadási tétel 1.220'763 frtot tesz ki. *Temesvár* kiadásai már inkább megközelítik a mi kiadásaink összegét.

Az adatokból kitűnik, hogy a három város közül *Pozsonynak* van a legnagyobb budgetje, amennyiben egy évi kiadásai 220'000 frttal meghaladják az egy millió frtot, holott ugy *Temesvár*, mint *Miskolcz* egy millió forintnál kevesebbet költenek.

Nagy áldozatokat hoz *Temesvár* a színügynek, a mennyiben ennek céljaira 28,349 frtot állított be költségvetésébe. Ebből az összegből a német színigazgatónak 11,260 frt, a magyarnak 8300 frt javadalmazás jut. Ilyen tételt városunk költségvetésében (eltekintve az 1200 frt könyöradománytól) hiába keresünk. Itten sokan égbekiáltó véteknek tartanák, ha valaki 3—4 ezer forintnyi évi segélyt akarna adatni a színészet istápolására. Nem is fordul elő a közművelődési célok rovatában, mint a megszokott évi csekély segély-díjak s ezzel ki van merítve *Miskolcz* város áldozatkészsége a *közművelődési* célok tekintetében.

Szinte fáj a lelkünknek, ha más városok költségvetéseiben öntudatos kulturális törekvések nyomát látja.

Közüktatási célokra *Temesvár* 93,890 frtot áldoz. *Miskolcz* város iskolái pedig 12,814 frtba kerülnek a közművelődési célokkal együttesen.

Igen tanulságos és érdekes összehasonlítás tárgya lehet még az, hogy *köztisztasági* célokra melyik város költ többet. E sorok olvasói közül bizonyára nem akad egy se, a ki jó eleve ne tudná, hogy e tekintetben *Miskolcz* áll az utolsó helyen. Sajnos — úgy van.

Pozsony például csak a sáros utcáinak tisztítására 37,768 frtot, *Temesvár* pedig 22,015 frtot, *Miskolcz* város pedig csak 6632 frtot, tehát majdnem a negyed részét.

Szinte mulatságos volna, ha nem volna annyira elszomorító, hogy egy ilyen város, a hol az utcák öntözése ismeretlen fogalom s nyaranta szaharai porfellegek kavarnak az utcákon, Felsőmagyarország legszebb városa diszes czimében tetszeleg önmagának.

Ez adatokat igen tanulságosan kerekíti ki a három város *halálzási statisztikája* is, a mely szintén *Miskolcz* hátrányára üt ki. Kár, hogy nem lehet ezekből kimutatni, hogy

hány ember harapott *Miskolczon* a fűbe idő előtt épen köztisztasági viszonyaink miatt.

De nem folytatjuk tovább az összehasonlítást. Igen szomorú képet nyernénk közalapotaink felől, ha azt még tovább folytatnók. Egyet azonban már eddig is megállapíthatunk és ez az, hogy mi más életképes nagyvárosokhoz képest meglehetősen hátra vagyunk.

A borsodi bányatársulat üzelmei.

Lapunk legutóbbi számában röviden megemlítettük, hogy a borsodi bányatársulat üzelmeire vonatkozólag *Rudobánya*, *Felső-Telekes* és *Alsó-Telekes* községek panasza folytán a vizsgálatot dr. *Tarnay Gyula* borsodmegyei alispán és *Guckler Győző* bpesti kir. főbányabiztos megejtették. Most az ügyre vonatkozólag a következő értesülést nyertük.

Nevezett főbányabiztos ugyanis október 26-án, d.-e. 9 órára összehívatta *Rudobányára* a 3 érdekelt község előljáróit és károsult feleit, s miután külön-külön minden egyes község előljárói előadták a magánfelekkel egyetemben panaszukat, megtörtént a helyszíni szemle is. És pedig:

1. *Rudobánya* „Mogyorós” nevű urbéres legelőjét nevezett bányatársaság 2 drb 500 lóerővel dolgozó földfelszedő géppel s a messze vidékre elhallatszó dinamitrobantások s a föld felett működő lóvasúti vasutakkal, melyek a legelő tetejéről elsőb a felszedett földet, később a hasznavehetetlen sziklaköveket hordják el a vaskő tetejéről, annyira hasznavehetetlenné tette, hogy *Tarnay Gyula alispán ur is kijelentette azt, miszerint többé ezek legelőnek nem használhatók.*

Még is mi történt? Október 28-án, midőn a kiküldött főbányabiztos a saját magatapasztalt észrevételeit írásba foglalván, felolvastatta, simítani akarván a dolgon, jegyzőkönyvében az is fel volt hozva, hogy földalatti bányászat is üzetik. Ámde *Sir Lajos* szuhogyi lelkész felszólalása után ezt a jegyzőkönyvből törölték. Kijelentette főbányabiztos, hogy a borsodi bányatársulat azért üz felső bányászatot, mert ez *sokkal kevesebb költségébe kerül* a társulatnak. Tehát a földpusztító, rabló bányászat hivatalosan elismertetett.

De ha csak a legelő pusztult volna el, még megjárna. Elpusztult a legelővel a rudo-

A „SZABADSÁG” TÁRCZAJA.

Halottak napján.

Élő agyába' nem terem
Magasztosabb, szebb gondolat,
Mint a kegyelet. Még a sziv
Sem ápol szebb virágokat.

Mily szép is az emlékezés
Azokra, kik már nincsenek,
S hat lábnyira a föld alatt
Régóta csöndes emberek.

Elnémul a vásári zaj,
Az utca csöndes, hangtalan,
Benépesül a temető,
Hiszen halottak napja van.

Fölsír a zugó őszi szél,
Szövétnék, mécsvilág lobog,
Az árva, gyászoló sereg
Virágos hantokon zokog.

De nemcsak ők a vesztesek.
Hisz' többet veszített a haza,
Keresztül sír a sok jajon
Az ő keserve, panasza.

Mennyi halottja van neki,
A kiknek sirja jeltelen,
S a hantjukon virág helyett
Irtatlan dudva, gyom terem.

Emlékezzünk e szent napon
Azokra, kik a földbe' lenn
Pihennek a csaták után
Rég' elfeledve, névtelen . . .

Hüvelyk Matyi.

Szellemeik.

— Halottak napján. —

Ázik, fázik, nyomorog és tengődik az ember, míg ezen a sáralkotmányon szivja azt a csepp levegőt, a mit még eddig ingyen adnak, mert a felsőbb régiókban sem kereskedelem, sem *adóhivatal* nincsen.

Itt a földön már mindent kizsákmányoltak! Van öröm- és fájdalom-adó; megadóztatják a mosolyt és könyeket egyaránt. En veszem észre, mert mindennap drágább a tinta és a papíros . . .

Miért is élek hát, vagyis miért is létezem abban a rozzant, mechanikus gépezetben, mely csak akkor indul meg egy kicsit, ha az élet olaja: a lélek hozza mozgásba a kis és nagy kerekeket . . .

Tudomány, művészet, nagy férfiak alkotásai mind világitó meteorként lebegnek szemem előtt . . . A szép és a nemes kopár, köves úton is virágokat természet s ragyogó fénynyel világítja be a vadont s ekkor úgy érzem, hogy lelkem szárnyakat ölt s én forró érzellemmel eltelve, mint egy darab felhő szállton szállok a Nirvána mystikus homályában . . .

Szemeim előtt eltűnik a föld, a durva

anyag, de ah, lelkem visszatért, a varázs elmult s a — *zöldéses piaczon*, ezen a legprózaibb helyen, eltöprel tudomány, művészet, el a legmerészebb alkotás, mert a *gyomor* az úr s csak azután jön a szerelem . . .

A büszke „Homo sapiens” élte végperczéig kinosan vergődik, mert a lélek oda van kötve testhez, a fény a *súrhoz* s ha éppen szabadulni akar, meg kell ölni az usurpator testet s akkor egyszerre megáll a gépezet . . .

Ily gondolatokkal tépelődtem, midőn a piaczon végig mentem. A közönséges, mindennapi élet volt ez. Örökké egy es ugyanaz! Nem volt itt sem művészet, sem költészet, itt csak a város hatalmas gyomra beszélt.

Miért is élni hát, egy betevő falatért, egy csepp italért s aztán évekig a keserűség forrásából inni újabb és emésztőbb fájdalomkat?!

Ime, az a krumplis zsákon ülő és jóízűen falatozó napbarnított munkás, felgyürt ing-újában, boldogabb, mint egy miniszter, mint egy művész; mert ő az életet csak úgy ismeri, mint egy óriási zöldéses piacot s éppen azért oly boldog.

Volt egy jó barátom, a ki hasonló gondolatokkal foglalkozott s aki megígérte, hogy ha netalán ő halna meg előbb, mint én — a más világról bizonyos jelekkel fogja tudatni velem, hogy ott milyen állapotok uralkodnak. Most önkénytelenül eszembe jutott ez a barátom.

Ha az most adott szavához hiven fellebbentene a rejtélyek fátyolát s bepillantást

bányai lakosoknak sok szántóföldjük, szőlős szilvaskertjük is, mit ijesztgetésekkel, ugyszólva ingyen, potom áron vett el a bányatársaság jogigazgatója Gál János rozsnói ügyvéd, s még mellé teljes árat sem fizette ki, visszatartván annyit a vételárból, a mennyit akart. Október 31-én azonban volt olyan kegyes magához rendelni a szegény népet s a betartott pénzt, a kinek akarta, kifizette.

Ezen „Mogyorós“ nevű erdő-legelő s a hozzá tartozó „Csurgó alja“ kitesz 75 kat. holdat. Fizetnie kellett volna 1200 □-ölével holdanként az általa 1880. évben kiállított szerződés szerint 10 frtot, s fizetett 100 frt 10 krt, holott 1000 frtot kellett volna fizetnie. Persze, azzal védekeztek, hogy jóbizemüleg nem fizettek, mert a kataszter az ő birtokához mérette. Szép védekezés az ily dús gazdag társulattól.

Hát még ha megtekintjük a szerződést? Ezen szerződést a borsodi bányatársulat megbízottja, Gál János rozsnói ügyvéd, az urbéres lakosság meghatalmazása nélkül, a rudobányai korezmában kötötte az akkori bíró, Jancsurák Jánossal. Mindössze 4 irni tudó embernek a neve van aláírva, a miből is 2 aláíró még él. kik kijelentették, hogy ők nem írták alá. Ezen szerződésen se bélyeg, se hónap, sem nap nincs. Nincsen telegkönyvileg betáblázva sem. No, de még a benne foglalt pontok sem lettek betartva.

Ilyen érvénytelen szerződéssel működik a borsodi bányatársulat a rudobányai vaskőtelepen és teszi zsebre az évenként kiaknázott 3 millió pörkölt vaskőért járó hasznót és szállítja ki hazánk ezen drága érczét Witkoviczba, Morvaországba.

b) A „jancsi bankó“ nickel jegyalakban lett felmutatva, a melyet a bányatársulati magazinban nyer a bányamunkás, a hol nyanyis beíratik kis könyvébe az, hogy kapott bor, sör, rum, avagy husra jegyet, „Borsodi bányatársulat“ felirattal s megyen a bányatársulati korezmába inni, avagy az italt hazaviszi. Bizony nem szép dolog az, hogy egy ilyen bányatársulat még ezen is üzérkedik és megkárosítja a szomszédos községek italmérési jogát, főleg pedig a cukor fogyasztási járulékat, mivel nemcsak rudobányaiaknak, hanem minden munkásának ad ilalt „jancsi bankóra“. Kik más községekben is laknak s ad cukrot is.

c) Jólehet, a bányafőbiztos takarni akar-

ván hibájukat, nem talált oly gyermeket, ki nem bányába való, ámde Sir Lajos szuhogyi rk. lelkész és Csiky József, rudobányai ref. h. lelkész urak, mint iskolaszéki elnökök kijelentették, hogy igenis, nemcsak 12 évet betöltött gyermekek, de még 10 éves gyermekek is alkalmaztattak és 12 éves gyermekek most is alkalmaztanak bányamunkásképpen. — Ezt igazolni tudják hivatalos mulasztási naplókcal. A mi pedig a legszándóbb, az, hogy nemcsak vízfordás- és lóhajtásra alkalmaztattak a gyerekek, hanem föld- és kővágás, a vasuti kocsiakra való behányásra is, éjjeli munkára is.

d) A betegek dr. Fábry Árpád bányorvos által kitünően kezeltetnek és láttatnak el orvos-szerekkel, miért is őt dicséret s elismerés illeti. De bizony szegény beteg bányász, ha 3 hónál hosszabb ideig betegeskedik, még a 20 vagy 30 kr. napisegélyt sem kapja tovább. Ebből meg szegényesen élhet, főleg, ha családja van.

e) Nyugdíj lesz. Ezzel biztatott a bányafőbiztos ur. Hát azok a szegény nyomorultak, kik kezöket vagy lábokat elvesztették, az a számtalan sok elmaradt özvegy s árva, kik férjök- és apjokat siratják, kik részint a dynamitrobbantások, avagy a földszakadás vagy a gépezetek által vesztették el kenyérkeresőjüket, gyámolítójukat, hová legyenek, miből éljenek? Ezekre nézve azt mondta a bányafőbiztos ur, hogy a bányatársulat nem tartozik adni, de azért a szerencsétlenül jártak tartoztak minden egy frt keresetükből 3 krt a bruderládába befizetni, most pedig kapván 10 frtot temetésre, éljenek a község nyakán.

Ilyen igazságot szolgáltatott a bányafőbiztos a szegény bányász népeknek.

f) Mi a társulati áruházat illeti, Sir Lajos lelkész panaszul hozta fel, hogy abban a legutolsó selyemkendőtől csipkéig minden árultatik s így a bányamunkásnép vásárol derűre-borura. Van olyan bányász nem egy, ki még a jövő havi keresetét is lehordja előre. Erre nézve megjegyezte a bányatársulati igazgató, hogy van eset arra, hogy némelyik bányász, kinek nagy családja van, hogy az előző hónapra is kihord az áruházból, de azt nem tagadta, hogy a bányászoknak majdnem összes munkásai a felekeresetnél többet kihordanak. Így történik aztán az meg, hogy a községi előljáróság az adót, az iskolagond-

nokok a tanítói járandóságokat meg nem vehetik a bányászokon.

g) Az okt. 8-án Szuhogyon megtartott vizsgálaton a bányatársulat tisztviselői az alispán urnak kijelentették, hogy a társládából 15 ezer frtot fektetnek be a raktárba, s hogy az évi 1580 frtot jövedelmez. Már az csak lehetetlen, hogy azon raktár, mely évenként 150 ezer frtot forgalmaz, hogy az 1580 frt tiszta nyereséggel számolnal le, mikor drágábban árulnak mindent, mint bármelyik boltban.

Ha csak 1580 frtos jövedelmet hoz a raktár, akkor a volt raktárkezelő 100 ezer frt vagyonát 5 év alatt miképen kereste? Hiszen teljesen szegény ember volt, midőn Rudobányára jött. Avagy a mostaniak töképenzőket hol szereztek? Így megyen a gazdálkodás a rudobányai bányatelepen. Szegény bányásznép keres, dolgozik, mint a barom és a szükséges táplálék s ruházaton kívül mit sem tehet félre, addig a raktár jövedelmet ad az azt keresőknek, de azért ott mindent rendben találtak.

2. Felső-Telekesen az 1868. év aug. 10-én kelt szerződés alapján bányászik a borsodi bányatársulat. Jólehet a községi urbéres lakosság s a m. kir. kincstár között kötött ezen szerződésében világosan ki van téve az, hogy csakis földalatti slakták és tolnák útján bányászhatnak, a borsodi bányatársulat itt is külső bányászatot üz, dynamit-robbanások által fejt le a vaskő tetején levő földek és vadkőveket, s aztán vasuti kocsiakon lehoradja a szántóföldek s legelőkre az így nyert anyagot, mi által az urbéres lakosságtól szintén elvétetik örökre az ilyen hely hasznavehetősége. Ezen bányában október hó 28-án szintén kint volt dr. Tarnay Gyula alispán, s meggyőződött arról, hogy az ily területek örökre hasznavehetetlenné válnak. Mégis a bányafőbiztos ur még csak kárpótlással sem biztatta ezen szegény népet.

3. Alsó-Telekes lakossága panasza az, hogy négy bányáiregből a folyton kijövő viz réjüket teljesen hasznavehetetlenné tette. Ezt constatálta is a főbányabiztos ur, mégis csak azt végezte el, hogy a lakosság tisztítsa ki a főárkot, majd a bányatársulat belevezeti az aknavizeket. Így történt aztán az, hogy a bányafőbiztos ur által a bányáüzemre vonatkozó jegyzőkönyvet a 3 község előljárói épen úgy nem írták alá, mint a magánfelek

engedne abba az ismeretlen országba, melyet az istenek halandó szem előtt mindvégig eltakartak?

Vajjon élünk és érezzük-e ott is, vagy csak tündér rege a „Feltámadunk“ magasztos eszméje? . . .

Oh mentsd meg te, elköltözött hű barát, marcangoló kételyekkel küzdő lelkemet, erősítsd meg bennem a hitet. Engedd hinni, hogy az örök fény honában a legfájdóbb földi sebek is begyógyulnak, vagy ne szólj semmit sem, mert akkor a tulvilág, a halál költészete is megszűnnék?

Mert kell valamit hinni a szegény léleknek . . .

Vagy már értesítettek is szeretteink onnan a másvilágról, hanem mi emberek nem értjük, nem vesszük észre az adott jeleket . . .

Talán lejárnak hozzánk a szellemeik, de a mi gyarló, halandó szemünk nem ismeri őket . . .

Most egyszerre úgy hívott, úgy vonzott a hant . . .

Elkiváncoltam a piac bántó chaosából s egyenesen a temető felé irányzám lépteimet.

Mintha csak egy láthatatlan hatalomnak engedelmekedtem volna.

Talán már ez is egy jel onnan a tulvilágról!

A porladozó hű barát fejfája már messzről integetett és üdvözölt.

— Gyere csak, gyere csak! . . .

Ugy beszélt, úgy sirt és — úgy mosolygott az a korhadt fejfa.

„Itt nyugszik P . . . Kálmán, meghalt élte tavaszán . . .“

A sirkereszt, a szellő, vagy talán én sóhajtottam?

. . . Ah meghalunk mindnyájan, bölintottak busan a harmatos virágok a siron . . . a költő, a dalnok meghalt, a ki minket oly annyiszor megénekel . . . Nemes szíve itt porladozik a sir mélyén s mi az ő szívében vertünk gyökeret, mert tőle tanultunk dalolni és szeretni és azért mégis elhervadunk minden őszszel, mert ez már sorsa minden jónak és szépnek. Ah! . . .

. . . Meghalni ifjan, oly korán,
A boldogságnak hajnalán,
Midőn még szívünk úgy szeret
S im meghalt ő, ki szeretett!

Daloltak bánatosan a virágok a szeretett ifju és költő sirja felett.

Áldás és béke veled, kiszenvedett barátom, rebegém meghatottan. Nem nyugalmodat jöttem zavarni, nem is kényszeritelek, hanem most itt vagyok . . .

— Isten hozott . . . ülj le a siromra és hajolj a fejfámra, a szellemeik nyelve gyöngé és halk . . . szólalt meg az elkorhadt sirkereszt.

Ugy tevék.

— Mit csinálnak az emberek a földön? Szeretik még egymást? Van-e még dal és szerelem? . . .

— Igen . . . van még dal és virág . . . de te örülsz-e ott a csillagos ég felett?

Néma csend.

— Üdvözült szellem, boldog vagy-e oda fenn, vagy ott is csak könyek folynak és szívsebek fakadnak? . . .

Egy mély sóhaj, mely a sir alól látszott jönni, volt a válasz.

— Ne beszélj, ne közölj velem semmit, ha az neked oly annyira fáj, csak egy párnyi vigaszt adj nekem . . .

Most egy kis madárka szólalt meg a szomszédos sir fejfáján:

. . . Fájdalom e földi élet.
Nem oly borzasztó a halál;
Itt minden könyfáj és éget —
S a sir még nem a véghatár . . .

A holt költő lelke szólalt meg odalenn . . . a költő az, mely minden tavaszkor a nyiló virágok illatában nyilatkozik . . . S a költő lelke az, mely a pacsirta dalában bánatosan zeng le a magasból, elsírva, elpanaszolva a kihült szív örömét és bánatát.

— Beszélj, oh mondj el még valamit, te drága halott, kérlelem halkán és könyezve a szellemet.

. . . Oh hagyj, mert szívem megszakadt,
S én már a sirban aluszom;
Szomorú fejfám mondja meg:
Hogy lenn is szépet álmodom . . .

Tehát álom az élet s álom a halál . . . Álom a szerelem s álom a boldogság. Minden egy szép rövid álom ezen a világon! Oh jövel hát te szelid halál angyala s csókold örök álomra fáradt szemeimet.

Ovidius.

H I R E K.

sem, kik hasonlólag mit sem nyertek a vizsgálat által.

Érdekes volt a vizsgálat alatt az, hogy Gál János társulati ügyész felszólította az egybegyülteket, hogy mondjon szemébe valaki valamit, hogy nem járt-e ő el rendesen mindenben. Erre előállt *Liptai Mihály* rudobányai lakos s kijelentette azt, hogy „nsgos igazgató Gál ur egy erőszakoskodó ember, ki ijesztgetésekkel iratta alá az eladott ingatlanokról szóló adás-vevési szerződést, s hogy még neki a kisajátítási összeget sem fizette ki azért a helyért, a hol a vonat jár“. *Özv. Magyar Józsefné* szintén nyiltan, az egész vizsgáló bizottság előtt kimerte mondani, hogy mily erőszakossággal vették el tőle földjét társulati istálló-helynek, s még azért sem fizettek meg. Ekkor *Sir Lajos* alispán urnak mondotta, hogy nem kettő, de majdnem az egész rudobányai és felső-telekesi-i lakosokkal bántak így, de nem mertek eddig szólani, mert nem volt, ki ügyöket védelmezze.

Ugy jártak el itt a társulat emberei az urbéres lakossággal, a hogy akartak.

Most is mit tesznek? *Juhász János* alsó-telekesi bíró fiát a bányamunkából kihajtották azért, hogy miképen merészelte ő dr. Nagy Péter urnak a kisajátításra vonatkozó kézbesítési íveket kiadni, mit nevezett ügyvéd ur a főszolgabíró tudtával visszaküldött a budapesti bányakapitányságnak, mivel kézbesíthető nem volt az idő rövidsége miatt. *Id. Svidro János*, alsó-telekesi lakos *József* fiának 2 szemét a f.-telekesi bányában a dinamitrobbanás kiütötte. Igaz, hogy nevezett 23 éves besorozott fiatal erős embernek adtak havi 8 frtot ez ideig is, de mindég úgy adták, mint valami különös kegyet, mint koldusnak az alamizsnát. — Dr. Nagy Péter ügyvéd most pereli kártérítésért a btársulatot. — A miért ezt tette, id. *Svidro János* 2 nős fiát, kik mióta csak bánya van, azóta folyton bányásznak, ki akarja zárni a bányából.

Hasonló büntetéssel fenyegeti a többi felső és alsó-telekesi lakosokat csak azért, hogy jogos keresetökkel felléptek. — Nevezetesen:

Most a borsodi btársulat a f.-telekesi bányából reá akarja hordatni a nyerskövet az alsó-telekesiek szántóföldje-és erdő legelőjére. Persze, ezt is csak darabonként akarja elfoglalni, úgy mint Rudobányán és Felső-Telekesen, hogy így a szegény nép elpusztuljon; mert eszeágában sincs más birtokot venni. — Ezt csak ígérte a btársulat, de nem teszi meg. — Most, hogy az alsó-telekesiek mozognak s nem akarják hagyni darabonként elfoglalni földjeiket, a bányából való kizárással fenyegeti a népet, miként már meg is tette.

Ilyen állapotok vannak ebben a szegény három községben s ezért mennek nap-nap után ki tömegesen Amerikába. Bizony, ha jól menne a bányában a szegény nép sora, nem hagynák el hazájukat.

Méltó tehát, hogy ezen szorongatott szegény nép felé irányuljon Borsodvármegye tekintete s a 3 falu két lelkészének, kik a mostani mozgalom élén állanak, mint borsodi születésű kötelesegtudó lelkészek, válvetve azon vannak, hogy ezen 3 szegény községet a „*Rotschild-consortium*“ ezen hatalmas társulat embereinek erőszakoskodásaitól megmentsék. Mert ha csak 10 évig is így folytatja a btársulat föld, rét- és legelő pusztításait s ebben meg nem gátoltatnak, akkor a 3 község birtokos lakossága koldusbotot tartva kezében, elmehet más hazát, más lakó helyet keresni vagy pedig beáll bányásznak.

Bizony jó volna ezen állapotokat teljes valóságában magának *Rotschildnak* és *Guttmannek*, mint legnagyobb részvényeseknek tudomására hozni, kik bizonyára mit sem tudnak arról, hogy az ő fizetett embereik miképen bántak el a szegény birtokos néppel.

De hogy még mi minden nem történt ez ideig a rudobányai vaskötelepen, arról jövő alkalommal beszélgetünk.

(-s.)

— **Halottak estéjén.** Hétfőn este városunk minden temetője búcsújárásnak a helye volt. Az élők meglátogatták a halottakat; virágokkal, koszorúkkal ékesítették fel az elhunyt kedvesek sirhalmát. Mikor a sirt szépen földszitették, a gyászba öltözött élők könnyes szemekkel borultak a sirkő hideg lapjára, hogy elpanaszolják a lent nyugvó halottnak azt a tenger bánatot és szenvedést, mit az élet ad. A könnyekkel áztatott porszemek, mintha új életre keltek volna, vigaszt öntöttek a gyászoló kedves vérző szívére. Kinek ne volna halottja a temetőben? Még azok is, a kik csak vendégként élnek közöttünk, meglátogatták az enyészet csendes birodalmát. A miskolczi szintársulat tagjai *Tiszai Dezső* szinigazgató vezetése alatt szintén meglátogatták az avasi temetőt s a kegyelet koszorúját letették *Latabár Endre*, a magyar színészet jeles úttörőjének sirboltjára. A róm. kath. temetőkhöz az esthomály beálltával felgyúltak a pislogó mécsek a sirhalmokon. Az ezer mécs lángja kápráztató fényt árasztott szerteszét. A sirdombok fölött s a temető útjain megszámlálhatatlan ember tolongott. A gazdag és szegény tehetségéhez képest meghozta áldozatát: egy koszorút és egy pár pislogó mécsét. Az igazi kegyelet itt csekélységgel is megelégszik, nem fejt ki drága pompát. Inkább a szegények közt osztja szét a fölöslegest, hadd imádkozzanak azok is a drága halott lelkeért. Felhangzott a *De profundis* sejtelmes, éneke. Megszóltak a buzgó harangok, imára hivta a gyászoló emberiséget. *Memento mori!*

— **Emlékkünnepély.** A miskolczi ág. hitv. ev. egyház mult vasárnap ünnepelte meg temploma felavatásának 100 éves évfordulóját. A templomban megtartott ünnepélyen részt vett számos egyházhívek és vendégek között ott látuk az ev. ref. egyház részéről *Kun Bertalan* ref. püspököt, *Mikuleczky Istvánt*, az ev. ref. egyház főgondnokát és *Diószeghy György* városi főjegyzőt. Az isteni tiszteletet *Zelenka Pál* lelkész-püspök végezte. Gyönyörű beszédében visszapillantást vetett a multa, különösen méltatta az ősök vallásos buzgóságát, kik nagy áldozattal emelték fel a templomot 2 év alatt. A templomi isteni tisztelet végeztével a templomban diszközgyűlés volt, melyen *Radvánsky Géza* báró, mint az egyház tiszteletbeli felügyelője elnökölt. E közgyűlésen ugyancsak *Zelenka Pál* tartotta az emlékbeszédet. A közgyűlés után a jelenlevők az „Erős vár a mi Istenünk“ kezdetű éneket, ezt az egyházi himnust énekeltek, mely után a közgyűlés bezárattott. Délben 1 órakor a paplak nagy tanácstermében 24 személyre ebéd volt, melyen szebbnél-szebb toasztok hangzottak el.

— **Halálozás.** Csorba József, városunk derék polgárát, a miskolczi mezőgazdák egyletének elnökét megrendítő gyászeset érte. Szeretett neje, szül. *Simon Julianna* e hó 1-én a hajnali órákban jobblétre szenderült. A hű nőnek és jó anyának valódi példányképe volt, a ki az önfeláldozásig szerette férjét és gyermekeit. Mérhetetlen a gyász és a bánat e derék családban, mert mint a villámcsapás oly váratlanul ragadta ki a halál őt kedvesei karjai közül. A pótolhatatlan veszteség és a fájdalom érzetétől mélyen lesújtott család találjon enyhét és vigasztalást abban az igaz és őszinte részvétben, mely mindnyájunk szívében él. A még csak 48 évet élt derék nő temetése tegnapi délután nagy részvét mellett ment végbe. Nyugodjék békében!

— **Esküvő.** Ifj. *Halmy Gyula*, szent-gottárdi főgimnáziumi tanár és lapszerkesztő a napokban esküdtött örök hűséget *Kálmán Jolánka* urhölgynek Gyomán. Volt munkatársunk házassági kötéséhez szerencsét és boldogságot kívánunk!

— **Halálozás.** Városunk egyik derék polgára ifj. *Varga Sámuel* fiatal timármester

október 30-án hirtelen meghalt. A korán elhunyt férliuban városunk egyik szorgalmas és törekvő polgárát vesztette el. Elhunytáról mélyen lesújtott családja a következő gyászjelentést adta ki: *Özv. ifj. Varga Sámuelné*, szül. *Nyiri Julianna*, mint neje, *Gyula* és *Lenke* gyermekeik, valamint az alólírott és a számos rokonság nevében is mély fájdalommal tudatják a felejtethetetlen jó férj, apa, sógor, vő, illetve gyermek, ifj. *Varga Sámuelnek* f. hó 30-án, életének 32-ik, boldog házasságának 5-ik évében, szívbaj következtében történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai november hó 1-én d.-u. 3 órakor fog az ev. ref. vallás szertartásai szerint a Sörház-utca 6. sz. gyászszobából az avasi sirkertbe örök nyugalomra tételni. Miskolcz, 1897. okt. 31. Áldás és béke emlékének! *Szepessy Mariska*, *Szepessy Erzsike*, *Szepessy Jolánka*, *Kerékgyártó Pista*, *Kerékgyártó Erzsike*, *Kerékgyártó Jolánka*, mint testvér gyermekei. *Idb. Varga Sámuel*, mint apa. *Idb. Nyiri Pál* és neje *Szőllőssy Julianna*, mint após és anyós. *Szepessy Jánosné*, szül. *Varga Zsuzsanna*, *Kerékgyártó Istvánné*, szül. *Varga Julianna*, mint testvérek. *Szepessy János*, *Kerékgyártó István*, ifj. *Nyiri Pál*, *Nyiri Béla*, *Friedrich Nándor*, mint sógorok. *Friedrich Nándorné*, szül. *Nyiri Zsuzsanna*, mint sógorné.

— **A zsidók harca.** A miskolczi zsidó hitközség magyar hitszónoki kérdése valóban országos botránnyá fejlődött s ha ebben a mederben fog továbbra is haladni, úgy beláthatatlan a veszély, a mi most oly erősen fenyegeti úgy a neolog-, mint az orthodox-tábor. Az az alattomos hadjárat, melyet a sötétség gyászalakjai folytatnak a felvilágosodás szelleme ellen, szinte megbotránkozott minden művelt embert. Nem tagítanak, nem engednek. Agitálnak s botor hazudozásaikkal allármirozzák azokat az orthodoxokat, kik engedve a modern haladás kívánalmainak, lelkesült örömmel látnak *dr. Spira Salamont*, mint a miskolczi izr. hitközség hitszónokát. Ez a hadjárat azonban nemsokára a gyászvitézek csufos és dicstelen bukásával fog végződni, amennyiben *dr. Gencsi Samu* hitközségi elnök napok óta Budapesten időzik s a kultuszminiszternél audiencián is volt s igyekszik felvilágosítani a minisztert, hogy a sötétség vitézei az egész aknamunkát tulajdonképen a magyar szó ellen intézték s az a céljuk, hogy magyar hitszónoklat ne hangozzék el az izr. templomban, mert Isten igéjét ők magyar nyelven nem képesek megérteni. Igen, erős a reményünk, hogy a haladás, az igazság győzni fog, mert győznie kell!

— **A miskolczi női filléregylet** alaptökéje javára rendezett sorsjáték előreláthatólag szép eredménnyel végződik. Mióta a gyönyörű és értékes nyereségtárgyak *Koos Soma* üzletének kirakatában kitétettek, a község azok láttára nagy érdeklődéssel fordult a sorsjáték iránt és a sorsjegyek nagy kelendőségnek örvendenek. A sorsjegyrendező bizottság lapunk utján arra kéri a sorsjegyek elárulásával megbizottakat, hogy az átvett sorsjegyekről e hó 10-ig *Kun Kálmán* egyleti pénztárnoknál elszámolni sziveskedjenek, mivel a *huzás folyó november hó 14-én* elhalaszthatatlanul meg fog történni. A sorsjegyek vételére tehát még van idő. A kik a humanus és nemes czelek érdekében áldozatra készek, azok bizonyára sietni fognak, hogy az érdekes sorsjátékban résztvehessenek.

— **A miskolczi zenekola.** (Conservatorium) erős fejlődésnek indult. A növendékek száma már eddig meghaladja a százat. A növendékek körében a mult hónap folyamán *zenekar* alakult, mely *Klíma Mihály* igazgató vezetése mellett nagy szorgalommal tanul. Ma délután alakul meg a *vegyes énekkar*, melyet *Ruttkay Menyhért* tanár fog szervezni és tanítani. Az énekkarba felvétetnek olyanok is, — nők és férfiak egyaránt — a kik a zenekolának nem rendes növendékei, de a kik havonként 1 frt 25 krt (beiratási díjt

nem) fizetnek az énekkarban való kiképez-
tetésért. Városunk művelt hölgyeit és fér-
fiat, valamint a középiskolák felsőbb osztá-
lyainak növendékeit felhívja lapunk útján az
igazgatóság, hogy azok, kik az énekkarban
tanulni hajlandók és arra képességgel bírnak,
ma, azaz szerdán délután az intézet helyi-
ségében (Széchenyi utca 57. sz.) az igazga-
tóságnál jelentkezzenek. A tanórák hetenként
kétszer, szerdán és szombaton délután 6—7
óraig tartanak.

— **Öngyilkosság.** *Melzö Péter*, 43 éves vas-
gyári munkás szombaton reggel a tiszavidéki
pályaudvaron a robogó vonat kerekei alá
vetette magát, hol halálát is lelte. Öngyilkos-
ságának oka ismeretlen.

— **Ellenőrzési szemle.** Lukács Béla városi
főkapitány a közös hadsereghez tartozó
tartalékos katonák ellenőrzési szemléjére
vonatkozólag a következő hirdetményt bo-
csátotta ki: A közös hadsereg ellenőrzési
szemléje folyó 1897. évi november 4., 5. és
6-ik napján Miskolczon, a városházán a kö-
vetkező sorrendben fog megtartatni. 1. No-
vember hó 4-én a miskolcz városi illetősé-
gűek. 2. November hó 5-én a vasutnál és
gyárakban tartózkodó idegenek. 2. November
hó 6-án a város területén és határában tar-
tózkodó idegen illetőségű, szabadságos és
tartalékos katonák s póttartalékosok felett.
Felhivatnak ugyanazért a Miskolcz város ter-
ületén és határában tartózkodó összes sza-
badságos és tartalékos közös hadseregbeli
katonák, hogy a fentebb jelzett határidőben
reggel pont 8 órakor igazolványukkal ellátva,
a városház udvarán megjelenni kötelességüknek
ismerjék. Mindazok, kik a szemle megkezdése
után jelentkeznek, utószemlére lesznek uta-
sítva. A szemlén való megjelenés alól felvannak
mentve: a) kik ez évben tényleges szolgál-
tatban állottak; b) kik ez évben fegyvergya-
korlaton voltak; c) papjelöltek és papnöven-
dékek; d) a folyó évben besorozott újonczok
és póttartalékosok. Mindazok, kik a főellen-
őrzési szemlén meg nem jelennek, utószem-
lére lesznek kötelezve s az ettől indokolat-
lanul elmaradtak a fennálló katonai törvé-
nyek szerint fognak büntetetté. Az utószemle
folyó évi november hó 23-án és 24-én Kas-
sán a 34-ik hadkiegészítő parancsnokságnál
fog megtartatni. Keit Miskolczon, 1897. évi
szeptember hó 24-én. *Lukács*, s. k. v. rend-
őrfőkapitány.

— **Szerelmi dráma.** Nagy izgalmat keltett
az a szerelmi dráma, a mely tegnap játszó-
dott le a Pest-szálloda egyik szobájában.
Friedman András 24 éves borbély-legény
régóta szerelmi viszonyt folytatott *Csák Er-*
zsébet nevű, 16 éves varróleánnyal. Szer-
elmük olybá érlelődött, hogy örök hűséget
fogadtak egymásnak s elhatározták, hogy
vagy egymásé lesznek, vagy ha nem lehet,
együtt mennek a halálba. A körülmények
egy játszottak össze, hogy egymásé nem
lehettek s így elhatározták, hogy eldobják
maguktól az életet. Tegnapelőtt este a Pest-
szállóban szobát béreltek ki s egész regge-
lig együtt voltak. Ugy 9 óra tájban a férfi
elővett egy ollót és azzal hat szurást ejtett
a leányon, majd önmagán ejtett három szu-
rást. A mikor ez megtörtént, a leány elkezd-
ett jajveszékelní kegyetlenül. A zajra elő-
siettek a házbeliék s a szoba ajtaját feltörve,
ott találták a szerelmes párt nagy vértócsá-
ban elterülve. Az előhívott orvosok a sebet
ket bekötözve, a dráma hőseit beszállították
a mentőkkel a közkórházba, ahol dr. *Flieg-*
ler Imre orvos gondos ápolás alá vette őket.
A sérülések nagyon jelentéktelenek.

— **Segélyező-egyesületi közgyűlés.** A hely-
beli kir. kath. gymnasium segélyező-egyesü-
lete múlt hó 31-én tartotta IX. rendes köz-
gyűlését, melyen *Kaffka Ignác* elnök üd-
vözölte a szegény tanulók segélyezésére
alakult egyesület meglelt tagjait s kéri,
hogy jelenjenek minél számosabban az egye-
sület közgyűlésein, hogy meggyőződhetnek
az egyesület működéséről, mely rövid kilencz
évi fennállása után is már sikeres eredményt
tud felmutatni; kéri továbbra is az anyagi

és erkölcsi gyámolítást, mert meggyőződése
szerint a jötevő jótéteménynek jutalmát
magamagában és a megnyugtató öntudatban
találja. Üdvözlő szavai után felkéri az egye-
sület titkárát, hogy olvassa fel jelentését az
egyesület mult tanévi és minthogy a tisztikar
működése a mult tarévvel lejárt, III. cyklu-
sának három utolsó évéről. A titkári jelen-
tés szerint az egyesület a mult tanévben
három választmányi ülést tartott a szegény
tanulók segélyezésének megbeszélése cél-
jából. Szept. 4-én 51 tanulót tankönyvekkel
segélyezett; nov. 1-én az I. félévre 31 tanu-
lóért 150 forint tandíjat fizetett ki és 840
frtból 29 tanulónak téli ruhát vásárolt, már-
cius 24-én pedig a tanév II. felére 21 tanu-
lóért 119 frt tandíjat fizetett ki az egye-
sület. Ugyanezen ülésen sajnálattal vette
tudomásul a választmány Lengyel Sámuel
és Weber István egyesületi tagok halálát.
A mult tanévben 2 alapító, 3 rendes és 11
pártoló tag vétetett fel. Az egyesület életé-
ben lefolyt III. cyklus alatt a tagok száma
majdnem változatlan; a legutóbbi tanév
végén 74 alapító, 113 rendes és 154 pártoló,
együtt 341 tagja volt az egyesületnek, tehát
a tagok száma 3 év alatt 3-mal szaporodott.
Ezekből, valamint az egyszer s mindenkorra
felajánlott adományokból e három év alatt
3445 frt 71 kr. folyt be, mely összegből
segélyezésre 1543 frt 90 kr., tőkésítésre 1600
frt 11 kr., egyéb kiadásokra pedig 1301 frt
70 kr. fordított. A legutóbbi három év
alatt 463 tanulót segélyezett az egyesület és
pedig: 191 tanuló részére a már meglévő
tankönyvekhez 151 frt 61 kr-ért új tanköny-
veket szerzett be, 161 tanulóért 737 frt 30
kr. tandíjat fizetett ki, 103 tanuló közt pedig
655 frt értékű téli ruhát osztott ki. A titkári
jelentést tudomásul veszi a közgyűlés, az
elnök azon óhajának jegyzőkönyvbe való
igtatásával, hogy Polgár György igazgatónak
érdemei, ki az egyesületnek nemcsak anyagi
felvirágoztatását segíti elő, hanem annak
szellemi előmozdítója is, a közgyűlés jegy-
zőkönyvében megörökíttessenek. Az igaz-
gató megköszöni a szerinte meg nem érde-
melt elismerést, mert ugymond, köszönetet
csak azért fogadhat el, a mit kötelességén
felül végzett. Szerinte nemcsak hivatalos
állása és az iskola érdeke követelte ezt,
nemcsak a keresztény felebaráti szeretet, a
könyörületesség, szükségét szenvedő ember-
társaink iránt, ösztönözte őt az egyesület
megalapításának eszméjében, hanem két
sokkal fontosabb indító ok, az egyik, hogy
a jótékonyág gyakorlása által egyesületünk
útján egy hazánknak, mint egyházunknak
nem egy derék, intelligens hivat sikerül ne-
velnünk; a másik pedig az az ethikai igaz-
ság, hogy az ok és oknál levő összefüggés
törvénye szerint a könyörületesség, a jóté-
konyág majdan tanulóink szívében szintén
fel fogja ébreszteni a könyörületet, a jóté-
konyóságot szülőlködő embertársaink iránt.
Végül kéri a közgyűlést, hogy az elnöknek,
számvizsgáló bizottságnak s általán az egész
tisztikarnak sikeres működésük elismerésül
az egyesület jegyzőkönyvében a közgyűlés
köszönete beiktattassék; indítványozza to-
vábbá hogy mélt. és főtiszt. Bogovcsevich
Róbert v. püspök és örkanonok ur iránt
érezett tiszteletünknek és hálaunknak kifejezése
szintén bevétessék a közgyűlés jegyzőköny-
vébe. Ezután felolvastatott a számvizsgáló
bizottság jelentése, mely szerint a mult tan-
évben 1160 frt 56 kr. volt a bevétel, mely
összeg az 1895. tanévi pénztári marad-
vánnyal 7762 frt 19 krt tett. a kiadás pedig
699 frt 86 kr., tehát a mult tanévben az
egyesület tőkésített vagyona 7062 frt 33 kr.
Az egyesület alapszabályai értelmében a III.
cyklus harmadik évével a jelenlegi tisztikar
működése is letelt, az elnök tehát meg-
köszönvén úgy a személye, mint az egész
tisztikar iránt nyilvánult bizalmat, felkéri a
közgyűlést, hogy új elnököt, számvizsgáló
bizottságot, pénztarost, titkár s választmányi
tagokat válasszon. *Blaszjevsky* Ferencz
apátplebános a titkárjelentésből és a szám-

vizsgálóbizottság jelentéséből azon követke-
tetést vonja le, hogy az eddigi tisztikar pon-
tosan és lelkiismeretesen megfelelt feladatá-
nak, tehát azon kérelemmel fordul a köz-
gyűléshez, hogy az elnök, számvizsgálóbi-
zottság, pénztáros és az egész tisztikar
tovább folytassa munkáját, mert nem hiszi,
hogy akad valaki, ki ismervén az egyesület
ü. yvezetését, ezen kérelmet visszautasítsa.
A közgyűlés az elismerésnek ilyen nem
várt megnyilvánulása előtt meghajolván, a
tisztikar következőleg alakult meg: elnök:
Kaffka Ignác, pénztáros: *Csallóközy Jenő*,
számvizsgáló bizottság tagjai: *Pfliegler* *Fe-*
rencz elnök; *Andor Tivadar* és *Baumgartl*
Boldizsár számvizsgáló bizottsági tagok; a
választmány tagjai: *Baumgartl Boldizsár*,
Blaszjevsky Ferencz, *Éder Elek*, *Falken-*
stein Soma, dr. *Ferbstein József*, dr. *Hol-*
länder Gusztáv, *Juhász József*, *Koos Soma*,
Mahr Pál, *Mádai János*, *Petró József*, *Pflieg-*
ler Ferencz, *Putnoki Antal*, dr. *Reibner Már-*
ton, *Roller István*, *Szigethy János*. A tisztikar
megalakulása után a pénztáros előter-
jesztette a folyó évi költségvetést. Remél-
hető bevétel lesz 1053 frt, kiadás 750 frt,
303 frt pénztári maradvány a tőke növelé-
sére fog fordítatni. Miskolcz, 1897. nov. 1.
Dassievicz Gyula, egyesületi titkár

S z i n h á z.

Ifj. Dumasnak kedden, október 26-án elő-
adott „*Idégen nő*”-je iránt a közönség köré-
ben nem nagy érdeklődés mutatkozott. Szó
a mi szó: az előadás is meglehetősen gyenge
volt. A darab szépségein az egyes előadók
tartalmatlan játéka folytan nem egyszer csorba
esett és a kellemetlen hatást még a kiválóbbak
correct játéka sem birta eloszlatni. A
vontatottan, egyhanguan induló előadás csak
Tóth Ilonka (Ms. Clarkson) és *Morvay* (Mr.
Clarkson) játékaival kezdett élénkülni s ha
gyönyörködtünk valamiben azon este, az
csakis az általuk elért eredménynek tulaj-
donítható. *Tóth Ilonka* játékát méltatni már
felesleges: nemes, temperamentumos játéka-
val az őt kitüntető tapsokra valóban rá is
szolgált. *Morvay* Clarksont sok eredetiséggel
és talpraesettséggel játszotta s a tipikus ame-
rikait nyílt színen is több ízben megtapsol-
tak. *Miklósi* Ilona De Septmonts herczegnőt
játszotta közvetlenséggel, szépen, helylyel-
közzel azonban kissé zavaró pathosszal. Ke-
vés jót lehet mondani *Kemény* Lajosról, ki
mint Septmonts herczeg egy cseppet sem
kifogástalan. Merevségetől, melyet meg is
róttunk már nála, nem bir szabadulni. *Cathry*
mint Gerard iparkodott szerepét helyesen
megoldani, a mi eléggé sikerült is. A többiek-
nek: *Mezeinek* (Mauriceau), *Egrinek* (Re-
monin), *Sarlainak* (Des Haltes), *Némethnek*
(Des Berne Court) és *Kendő* Boriskának (De
Rumieres herczegnő) kisebbszerű, alárendelt
szerepeiknél fogva nem juthatott a dicső-
ségből.

Szerdán, október 27-én *Feydeau* György-
nek francia pikantiával teli „*Fernand há-*
zasodik” című 3 felvonásban megírt kaczag-
tató bohózatát adták első ízben s a mulat-
ságos darab a csak félig felt hazat folyton
derült hangulatban tartotta. A darab tartalma
vajmi jelentéktelen, semmi értékű, mint afele
bohózaté, de képtelennél képtelenebb helyzetek
vannak bőven benne és mint minden francia
csintalanság, ugy ez a darab is természetesen
a lehetetlenségek végnélküli fokozásával hat.
Tartalma egyébként a következő: *Luciette*
Gauthier (*Miklósi I.*) orfeumi diva és huga
Marceline (*Molnár V.*), kivel „egy háztartást
vezet” (!) vigan élnek világukat. Az énekesnő
művészetének és szépségének hódoló arany-
fiatalság egymás sarkát gázolja a diva kü-
szöbén. de a művésznő nem mindenkié! Ő
csak *Fernandjának* (*Németh*) é! és üldözi
szegényt szerelmével. És a szegény, a mű-
vésznő „rajongása” által körülhálózott, gyá-
mojtalan *Fernand* nem érez magában annyi
bátorságot, hogy az „imádottnak bevallja azt,

a mit a lapok már szélteben hosszában-kürtölnek: miszerint nekik immár tovább együtt élniök lehetetlen, mert Fernand házassodik s a bájos Vivianne (*Kendi B.*) kisasszonnyal való egybekelésének határnapja is meg van állapítva. S midőn ezt Fernan Luciettenek nagy elszántan meg akarja vallani, ez a valamást tréfának tekintve, az elválás lehetőségének már pusztá gondolatától is borzadzik s azzal rémitgeli Fernandot, hogy ez esetben fájalmában szeme láttára golyót röpítene agyába. Így hát Fernand kirohanása ismét kudarczczal végződik. Az események folynak annak rendje és módja szerint tovább. A hódolók közt nem az utolsók közé sorozandó Irigua tábornok (*Sarlai*), ki platói küzdelmeinek hevében majd az egyik, majd a másik gyanított vetélytársnak a nyakát akarja kitekerni. Pedig hát Luciette, kit a tábornok virágokkal és drága ekszerekkel bőven elhalmoz, semmi különös vonzódást nem érez a spanyol hős iránt. Be is vallja Iriguának, hogy immár neki van magához méltó ideálja s a tábornok éles szimatjával megsejdi, hogy e titokzatos egyén nem lehet más, mint Fernand, kit már épen a másvilágra szándékozik transportálni, midőn ez ama bizonyos ideálként bolondos versei révén a diva udvarába került „poéta“ Buzint (*Nádasi*) jelöli meg, ki ennek folytán megmérhetetlen kellemetlenségeknek van kitéve a tábornok részéről, a mely veszedelmek annyira elfajulnak, hogy Irigua a derék versifikátort halálra keresi. Duverger asszonyéknál (*Nagy V.*) barátságos összejövétel vagyon, melyen leányának, Viviannának Fernanddal való eljegyzését ünnepelendő, különböző intrikák folytán a történet összes hősei találkoznak. Rettenetes bonyodalom támadt: Luciette megtudja a valóságot, de válni nem akar. Elég az hozzá, hogy a násznép Fernandot Luciette karjai között találja (hiszen Luciette is ezt akarja!). Irigua boszszuért liheg, a násznép szörnyűködik s beáll az általános szakadás. Ez a második felvonás vége. A harmadikban létrejön az univerzális kibékülés egy csomó tisztességtelen, szemérmetlen jelenet közepette. Vivianne, ki folyton az olyan férfiak után rajongott, kiknek egész élete szerelmi kalandok között folyt le, *szerellemmel* borul tartalomdus multját elregélő ifja karjai közé. Luciette pedig, kit Fernand már előzőleg végképpen elutasított magától, a szerelmében örülten hadonázó Iriguáé lesz. Ez a darab ugynevezett meséje. Az előadókát összeveve és egyenként is dicséret illeti. *Németh* mint Fernand, *Sarlai* mint Irigua tábornok aratták a bőven termő babérokát. *Németh* egyszerű volt és humorral teljes, *Sarlai* valóságos művészettel alakította meg a platói kebellet megáldott spanyol tábornokot. *Miklósi* Ilona Lucietteje, *Kendi* Boriska naiv Viviannéja, *Nádasi* Buzinja, *Moluár* Vilma Marcelinéje kifogástalan alakítások voltak egytől-egyig. Kisebb szerepek jutottak *Cathrinak*, *Mezeinek* és *Nagy* Vilmának, kik szintén hozzájárultak az általánosan tartó derült hangulat előmozdításához.

Konti eredeti operettejének, a „*Suhancz*“nak csütörtöki, október 28 iki előadása iránt sem nyilvánult a közönség közt valami nagy érdeklődés, pedig a „*Tiszai-pár*“ ugyancsak megszokta csinálni a telt házat, a mi most egyuttal elmaradt. Az előadás egyike volt a legszebbeknek. *Tiszainé* (Józsi) ismert kedves játékával s fess megjelenésével mindvégig lekötötte maga iránt a figyelmet ép úgy, mint *Tiszai* (Bizot) az ő eleven humorával s elvitázhatlan egyszerűségével. Kitűnő volt *Kemény* is Morén báró szerepében s arra a következtetésre jutottunk, hogy eddig *Kemény*nél a hatást leginkább az rontotta le, hogy legtöbbször sima arczczal, minden maszkirozás nélkül jelent meg a színen. Azt ne tegye, ha csak lehet, ne tegye azért, mivel az arcza folyton merev és kissé ellenszenves, míg ellenben maszkirozás által természetesen a merevség és ridegség eltűnik és így sokkal rokonszenvesebb. Morén

báró szerepében teljesen jó volt és szépen énekelte. *Galyassy* (Eliz) ugy látszik, hogy berekedt erre az előadásra, különben az egymásutáni sűrű fellépések ki is merithették. Alig lehetett hallani az énekeit, avagy talán *Kozma* (Emil) túlerős hangja nyomta el? Tény, hogy kissé kedvetlenül játszott, a mi nála legalább is ritkaságzámba megy. *Staud* M. (Morén báróné) igen szép volt s különösen impozáns a második felvonásbeli festői jelmezében. *Kissné* (Menuierné) és *Sarlay* (Durand) kisebb szerepüket szintén megfelelően játszottak.

Pénteken, október 29-én, a „Két tacsó“, színmű. *Sombaton* negyedszer „A kék asszony“ operette. *Vasárnap* Rátkay népszínműve a „Felhő Klári“ és *hétfőn*, november 1-én, egy ismert ócskaság: „A molnár és gyermeke“ adatott. Figyelemre méltóbb egyedül a „*Felhő Klári*“ előadása volt.

Carolus.

Árverési hirdetmény.

Miskolcz város árvaszékének 3211/d 97. sz. végzése folytán a kkoru Simon Juliánna tulajdonát képező 10^{1/2} hold földbirtok és a két hozzátartozó legelő-illetőség 3 évre, azaz folyó évi október 1-től 1900. évi október 1-ig nyilvános árverésen bérbe adatik.

Kijárási árul a 10^{1/2} holdnyi földbirtokra nézve 130 frt. a két legelő-illetőségre nézve 10—10 frt határozatát meg, s ennél alább az ingatlanok bérbe nem adatnak.

A haszonbér évi összege két egyenlő előleges félévi részletekben Miskolcz város gyámhatóságánál fizetendő s a f. évre esedékes félévi részlet a haszonbérleti szerződésnek gyámhatósági jóváhagyásától számított 8 nap alatt letétbe helyezendő.

Bérelni szándékozó árverelők 50 frt⁰⁰ avadéki alólirt kezéhez letenni tartoznak. Azon árverelő bánatpénze, kivel a haszonbérleti szerződés megkötötték, a bérleti idő lejártáig árva-letétben marad; a bérleti idő lejártával azonban s a mennyiben a haszonbérleti szerződés egyéb feltételei megtartatnak, kamataival együtt fog a jogosult kezéhez visszafizettetni.

Mely árverés megtartásának határidejéül 1897. évi november hó 5-nek délutáni 3 órája alólirt hivatalos helyiségében tüzetik ki, kinél a részletesebb feltételek is megtudhatók.

Miskolcz, 1897. okt. 27.

Hrebenda, v. aljegyző.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Kontz Miklós.

Lapszerkesztő és kiadó:

Ruttkay Menyhért.

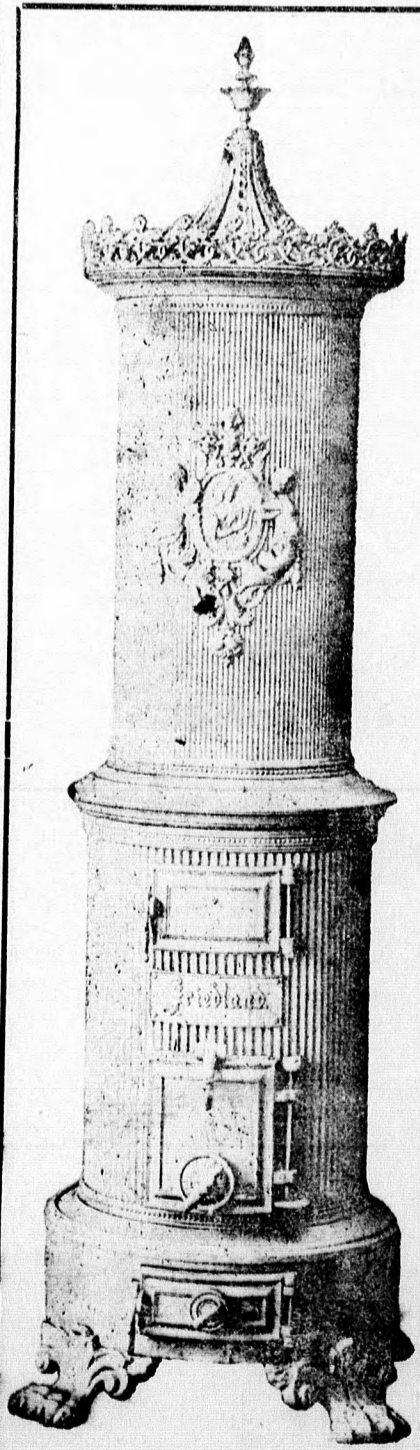
Dr. Havas Leó

lakása november 1-től:

Széchenyi-utca 83. szám

I. emelet

(a színházzal szemben).

ERDEY KÁLMÁN

vaskereskedése

SZÉCHENYI-UTCZA 30. SZÁM.

Idényi jelentés!

Ajánlom az érdekelt tisztelt közönségnek nagyválasztékú raktáramat a következő idényi cikkekkel:

friedlandi szabályozható
töltő kőszén-kályhák,
köpenyes, szabályozható és
meidingi kályhák,

fehér, fekete és zöld zománczott köpenynyel.
szabadalm. világító „Electra“ köpenyes kályhák.

Szabadalmazott „Unicum“

konyha-takarék-tűzhelyek.

Nagyválasztékú konyhaberendezési tárgyak, a legkitűnőbb minőségű konyha-edények.

Rúdvasak, épület- és bútortárolások, iparos és műszerszármok, gazdasági eszközök.

Vadászati cikkek. Vadász-lőpor és füstnélküli lőpor-töltények és töltény-hüvelyek. — Minden a vasárunkba vágó cikkek a legjobb minőségben, pontos kiszolgálást és legolcsóbb szabott árak mellett.

Szíves pártfogást kér

szolgálatkészen:

Erdey Kálmán.

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém a n.-é. közönség és t. megrendelőim becses tudomására adni, hogy

férfiszabó-üzletemet

f. évi november 1-től az Erzsébet-tér 5. számú épületébe, a gőzfürdővel szemben, tettem át.

Midőn az eddig irántam tanúsított szíves bizalmat megköszönöm, kérem azt továbbra is fentartani és egyszersmind szíves figyelmébe ajánlom azt, hogy elegánsan, finom kelméből férfi-öltönyöket **14** frttól **26** frtig készítek.

Katz Ignác,

férfi-szabó.

Dr. Hőgyes korszakos találmánya Asbest-talpbélés

Nincs bőrkeményítés!
Nincs lábizzadás!
Nincs meghűtés!
Nincs semmiféle lábbaj!
Követeljük az Asbest-talpbélést cipészeinktől.
Felnőtteknek: 35-46. sz.-ig frt 1.-
Gyermekeknek: 20-34. sz.-ig frt 0.50 csak utóvért mellett.
Dr. Hőgyes találmányát szabadalom véd minden országban. — Bővebb felvilágosítást készséggel ad

az „Első magyar asbestáru-gyár”
Budapest, VI., Sziv-utca 18. sz.

Miskolcson kizárólag:

GRÜN WALD EDE urnál kapható.

Az eperjesi népbank cserépkályha-gyáranak bizományi raktára.

Vadász-idényre:

Van szerencsém a vadászatot kedvelők b. figyelmébe ajánlani, dús választéku, jól belőtt **vadász-fegyvereimet**, Szellier & Bellot-féle **fegyver-** és **revolvertöltényeket** és mindenféle vadász-cikkeket.

Szüretre:

Gyönyörű **tűzműtestekből** (tűzi játék) nagy választék, valamint **spárga taposó zsák-** és **borsajtókból.**

Fűtési idényre:

Különös figyelmébe ajánlom a n. é. közönségnek az **Eperjesi Népbank** nálam levő

cserépkályhainak bizományi raktárát,

hol szíves megtekintésre több szép példány van felállítva, ez alkalommal van szerencsém mindazon cserépkályhát állíttatni szándékozó helyi és vidéki t. vevőimet figyelmeztetni, hogy ebbeli szükségletüket mielőbb feladni, mivel később, túlhalmozott rendelések miatt, több hétig kellene a felállításra várakozni. Nagy raktárt tartok továbbá Friedlandi, Meydinger világító és másféle **öntött vaskályhából**, valamint **öntött vasbetétes, zománczott lemezköpeny-kályhából.**

Tisztelettel:

MERKL GYULA,

vas- és fegyverkereskedő.

Az első magyar általános biztosító társaság ügynöksége.

Kiadó!

Városház-tér 19. szám alatt

jelenleg

fűszer- és lisztüzlet,

1898. május hó 1-től

hozá tartozó lakás és mellékhelyiségekkel

➔ kiadó. ➔

Értekezhetni lehet

Kellner Ignác

háztulajdonosnál.

Pályázati hirdetmény.

A miskolczi kereskedők és kereskedő-ifjak egylete, valamint a kereskedelmi betegsegélyző pénztárnál

egy

pénzbeszedéssel

is megbízott

szolgai állás

van üresedésben.

Fizetés a kereskedelmi egylet részéről havi 30 frt, a betegsegélyző pénztár „ „ 10 frt.

Sajátkezűleg irt pályázatukat Lang Sámuel elnök úrhoz csak azok nyújthatják be (f. nov. hó 5-éig), kik a főlvetelnél 200 frt ovadékokat képesek letenni.

Az elnökség.

➔ Ritka alkalmi bevásárlás! ➔

A **Váradi Mór** úr egész árúraktárát, u. m.:

angol és francia ruhaszöveteket, mosó barcheteket, francia flanelleket, csipke- és szövött függönyöket, ággyterítőket, téli kendőket, schiffon- vászon- és asztalneműeket

➔ **tömegben (en partie) megvettem és** ➔

mélyen a gyári áron alul, legrövidebb idő alatt kiárusítom.

A n.-é. közönség szíves figyelmét bátorítom föl hívni ezen ritka alkalmi bevásárlásra.

Maradok kitűnő tisztelettel

ROSENBERG GYULA.

Alólirottak bátorkodunk a nagyérdemű közönség figyelmét

a Chr. Weyrauch & Co.-féle gyorsan száradó és szagtalan

BORSZESZ PADLÓFÉNYMÁZRA

felhívni. — Ezen fénymaz a legjobb padlómázoló szer, gyorsan szárad, szagtalan, igen tartós és mosható is. Kapható tisztán, szín nélkül, továbbá sötét és világosabb színekben. 1 kilos üveg ára 1 frt 20 kr., 1/2 kilos üveg ára 60 kr.

Főraktára Miskolcz és vidékére:

Weidlich Pál mag- és fűszerkereskedésében a „fekete kutyához”
M.SKOLCZON.

Tisztelettel Chr. Weyrauch & Co.

Mintákat kívánatra bérmentve küldök.

Elv: Szolid ár, pontos kiszolgálás.

Van szerencsém a n.-é. közönségnek tudomására hozni, hogy bevásárlásomból hazaérkezve, raktáramba is megérkeztek a legújabb divatú angol, francia és tiszta gyapju-, elsörendű hazai gyártmányú szöveteim.

Nagybani bevásárlásom azon kellemes helyzetbe hoztak, hogy jó, finom szövetből meglehetősen jutányos árért, elegáns kivitelű legújabb divatú szabás szerinti, saját műhelyemben készítenő ruhákat vagyok képes nagyrabecsült rendelőimnek ajánlhatni.

Engedve a kor igényeinek, szeptember 1-től kezdve angol ruhaberletet nyitok: következő feltételek mellett, ami igen ajánlatos minden úri embernek: **10 frt havi fizetés mellett: 4 sacko-öltöny-, felöltő és téli kabát és egy nadrág; 20 frt havi részletért 8 sacko öltöny, 1 frakk-, vagy Ferencz József- vagy smokin-öltöny, felöltő, téli kabát és 2 külön nadrág, 24 hónapon át fizetendő.**

A raktáron levő szövetek bármelyikéből választás szerint tartozom készíteni.

Felhívom a t. úri közönséget, tessék raktáramon levő szövetem megtekinteni és csak aztán bérletüggyben határozni.

Szives pártfogásáért esedez

kitünő tisztelettel:

Kálmán Mór,

férfiszabó Miskolczon, Széchenyi-utca 30.

Elv: Szolid ár, pontos kiszolgálás.

Mindég nagy választék raktáron.

A t. hölgyközönség figyelmébe!

A párisi

gyors szabászat

pár órai gyakorlat után
biztosan elsajátítható.

Az oktatási díj 4 frt.

Tessék próbát tenni!

A női ruhavarrás alapos elsajátítása céljából a rendes tanfolyamra leánykák fölvétnének.

Női ruhákat francia divat-lapok mintái után a legdiszesebb kiállításban 5—6 frtért készítenek.

Kész ruhák megrendelésre, finom kelméből a legelegánsabb kiállításban

csak 20 frt.

Becses pártfogásukat kérve, vagyok mély tisztelettel

Kmetty Julia,

női ruhakészítő

Nagy-Hunyad-utca 27., 4. ajtó.

Az 1895. évi cairói s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításán díszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve. — Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitünő sikerrel használt külszer:

Reuma-szesz

biztos s kiváló gyors hatása a test bármilyen csúszos bántalmái ellen, u. m.: köszvény, csúz, rheuma, ischiás, asthma stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 kor. 40 fil.

Főraktárak Budapesten; Török József ur gyógyszerárában, Király-u. 12. és dr. Egger A. ur gyógyszerárában, Váci-körút 17. — Ugyszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerárában, valamint a készítő

Widder Gyula

gyógyszerésznél

S.-A.-Ujhely 188. szám, ugyszintén: Balog József, Baruch Gyula, Rácz Jenő, dr. Szabó Gyula és Szabó Béla uraknál Miskolczon. Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Viktorin József

elismert legjobb

Meidinger-kályhái

valamint szabadalmazott

szabályozó- és töltő-kályhái

9 forinttól fölfelé.

Kaphatók kizárólag a magyarországi vezérképviselőség és főraktárban

Eisler és Vértés

Budapest, Andrassy-út 41. sz.

Árjegyzékek és költségeloirányzatok ingyen és bérmentve.

Felső-sziléziai kitünő

diókokszot vagon számra (100 métermázs)

legolcsóbban szállítunk.

